

SARKAŅU ZIŅAS

Madonas novada Sarkaņu pagasta pārvaldes izdevums

2013. g. JŪNIJS-SEPTEMBRIS Nr. 4 (53)

REDAKTORES SLEJA

Aizvadīta gara un silta vasara, kurā ikkatram tika dāvāti dāsni saules stari. Klāt laiks, kurā vasara ar krāsainiem lapu vēdekļiem un krāšņiem dāliju ziediem vasarai atvadas māj. Asteru draiskajos smaídos un samteņu kautrajos skatienos vēl aizkavējies vasarai neatdots glāsts. Ābeļu zari pamazām atbrīvojas no sava auklējuma smaguma – bagātīgās ābolu ražas. Tālam ceļam pamazām pošas dzērvju kāsis, līdzai aizķerdams pa kādam mirklim no aizvadītās vasaras.

Saka, ka rudens ir nomācošs gada-laiks. Bet vai vienmēr un visiem? Saule, protams, spīd mazāk, tomēr koki, kas krāsojas spilgti dzeltenī, sārti un oranži, šķiet, spīd paši par sevi. Priecājoties par krāsaino lapu buketi, var paiet visa diena. Pēc tam varam doties mājās un sajusties kā svētku dienā, baudot kūku ar siltu tēju. Drēgnie vakari ir kā radīti, lai apstātos no ikdienišķā skrējiena un ieraudzītu otru cilvēku jaunā gaismā. Daudziem cilvēkiem rudens nāk ar smeldzi, jo dienas paliek arvien īsākas un tumšie vakari pienāk arvien ātrāk. Atceries, ka arī rudens skaistumu var izbaudīt, neļaujot sev ieslīgt skumjās pārdomās un rudenīgā depresijā.

Rudenī ir tik vienkārši iepriecināt otru. Uzdāvinī rokā sasīlušu kastani, brīnumskaistu lapu vai izcep pašu vienkāršāko ābolkūku, ļaujot izjust rudeni ne tikai krāsu, bet arī garšas niansēs.

Tas, kāds būs mūsu rudens, ir katra paša rokās, tāpēc ļausimies tā krāsainākajai un dzirkstošākajai daļai!

Valda

Kādas zilās un svelmainas dienas!

Tās ir šoruden pēdējās;

Drīz vien pelēkums, smags un vienāds,

Zemi mēnešiem ilgi klās.

Pāri galvām kā saplēstas lozes

Kļavu sarkanās lapas dies.

Gaisma brokastu laikā sāks mosties

Un ap pusdienām gulēt jau ies,

Slapju sniegu iesviedis vaigā,

Vējš ap pleciem mums roku lies,

Un viss saulainums, siltums un maigums

Tad man tikai no tevis tiks.

/Ārija Elksne/

12. oktobrī plkst. 14:00

“Kalnagravās” darbu uzsāk folkloras kopa.

Tiek aicināti dažāda vecuma darboties gribētāji.

Darbu atsākuši tautas nama amatiermākslas kolektīvi,
kuros laipni aicināti jauni dalībnieki.

Tālrunis informācijai: **29424739 – Valda**

Informācijai Pagasta pārvaldes aktualitātes

Šovasar pozitīvas pārmaiņas skārušas autobusa pieturu Biksērē. Pietura tika sakārtota par pagasta pārvaldes līdzekļiem, saskaņojot to ar VAS „Latvijas Valsts ceļi” Madonas nodaļu, kas par šo ieceri priecējās, jo Autoceļu direkcijai ziemā līdzekļu šim mērķim nav bijis. Atjaunošanas darbus veica pašnodarbinātais Ilgonis Strods. Tagad autobusa gaidīšana ir daudz patīkamāka un par to priecājas arī garāmbraucošo transporta līdzekļu vadītāji.

Augustā Biksēres parkā tika atjaunots tiltiņš, atpūtas vieta, tāpat taciņas margas, lai atpūtniekiem būtu vieglāk pārvietoties, ejot pa gravas nogāzi. Darbus veica pagasta pagaidu sabiedriski algoto darbu strādnieki.

Bez šīm sakārtotajām vietām pagasta centrā darāmā un ieceru, ko vajadzētu izdarīt, lai pagasts kļūtu skaistāks, ir daudz. Te gan neiztikt bez visu iedzīvotāju atbalsta kaut vai tādā mērā, lai to visu apzināti nebojātu vai arī aizrādītu kādam, kas to dara. Tad varbūt gada laikā nebūtu vairākkārt jāmaina gaismekļu kupoli, kas ir sadauzīti, vai ar citu krāsu nosmērētas tikko atjaunotā tiltiņa margas.

Padomāsim par to, jo vietu, kur dzīvojam, vajag saudzēt, nevis apzināti bojāt, necienot citu darbu.

Ir noslēgusies tautas nama „Kalnagravas” rekonstrukcijas 2. kārtā. Ēka ieguvusi pilnīgi citu vizuālo izskatu, ir izbūvēta piebūve, labiekārtota apkārtnē.

Rekonstrukcijas būvdarbus veica SIA „RCI Gulbene”,

kas darbus izdarīja labā kvalitātē, un 20.03.2013. ēka tika nodota ekspluatācijā. Pēc šiem darbiem tika noņemti papildu darbi, kas sevī ietvēra fasādes daļas, esošo tualetu remontu, tāpat ventilācijas izbūvi un apkārtnes labiekārtošanu. Šie darbi tika pabeigti jūlijā saskaņā ar darbu grafiku.

Vēl projekta ietvaros tika iegādāti saliekamie konferenču galdi, pēc individuāla pasūtījuma izgatavotas virtuves un garderobes mēbeles.

Projekta kopējās izmaksas – Ls 330 289,33, tai skaitā:

ELFLA finansējums – 129 176,10 Ls;

pašvaldības finansējums – 201 113,23 Ls.

Lai ēka varētu vērt durvis plašam apmeklētāju lokam, ir izsludināts iepirkums zāles krēslu iegādei un tiek apkopoti cenu aptaujas rezultāti nepieciešamajam skatuves aprīkojumam.

Arī Biksēres muižā vasaras mēnešos bija manāma rosība. Šeit darbojās Bērzaunes pagasta būvfirma SIA „Fledermaus”, kuras strādnieki remontēja daļu iekštelpu un nosiltināja un apstrādāja ar dekoratīvo apmetumu ēkas fasādi. Pilnībā izremontētas trīs telpas, foajē un kāpņu telpa. Šim nolūkam izlietoti 13 200Ls no pagasta pārvaldes līdzekļiem. Muižas ēku remonts pieejamā finansējuma robežās tiks turpināts.

Valdas K. teksts un foto

Jaunie projekti

Tēlniecības simpoziji Biksēre 2013

No 26. maija līdz 2. jūnija vēlai nakts stundai Biksērē rosījās mākslinieki, kas piedalījās tēlniecības simpozija darbā. Simpoziji notika ar Valsts Kultūrkapitāla fonda mērķprogrammas „Profesionālās mākslas pieejamība Latvijas reģionos” daļēju atbalstu.

Simpozija darbu tapšanai Anitas Kurmītes īpašumā tika atrasts piemērots nolūzis ozols un, pateicoties Matīsam un Kristam Kubām, kuri palīdzēja ar atbilstošu tehniku, materiāls tika nogādāts darbavietā.

Kā atzina mākslinieki, katra darba idejas izvēli nosaka koka dabiskā forma. Pielāgojoties tai, nedaudz paimprovizējot, tapa četri jauni dar-

bi. Braucot pa ceļu augšup parkā, pie tiltiņa, interesentus priecē Andra Džiguna „Runājošie koki”, kas ļoti labi iekļāvušies starp senatnīgajiem parka kokiem. Kā savu ideju raksturoja pats mākslinieks, koki runā un lūdzas, lai tos necērt.

Pabraucot mazliet augstāk, ceļa līkumā, visus sveicina Maijas Puncules „Kārumnieks”. Arī šī darba ideju priekšā pateica pieejamais materiāls. Izgāzta koka sakne pārtapusi par interesantu mākslas darbu.

Kārļa Īles „Rāvējslēdzējs”, kas novietots pie tautas nama „Kalnagravas”. Skulptūra veidota kā divas sejas, kas it kā skūpstās, it kā ne, iet kopā, bet

varbūt šķiras – tas ir rāvējslēdzēja princips. Otra skulptūra, kas atrodas pie „Kalnagravām”, ir Gundara Kozlovska „Lielais loms”. Tā novietota pie dīķa, un ideja skaidrojumu neprasa.

Par paveikto gandarītas var būt abas puses – gan organizatori, gan mākslinieki. Simpozija dienās, kas ilga no rīta plkst. 10.00 līdz pat vēlām vakara stundām, gandrīz līdz pusnaktij, tapušie darbi ir lielisks papildinājums jau esošajai brīvdabas izstādei un priecē ikkatru, kas pagastā dzīvo vai cimojas.

Valda Kļaviņa,
projekta vadītāja,
autores foto

Kārlis Īle „Rāvējslēdzējs”.

Andris Džiguns „Runājošie koki”.

Gundars Kozlovskis „Lielais loms”.

Maija Puncule „Kārumnieks”.

Satikšanās svētki Sarkaņu skolā

13. jūlijā Sarkaņos skolas 110 gades un satikšanās svētkos pulcējās turpat divi simti skolēnu, skolotāju, darbinieku un ciemiņu. Tas skolas vēsturē bija 4. salidojums.

Kopš iepriekšējā salidojuma aizsteigušies 10 gadi, kas skolas veidolā nesuši gan mūsdienīgas pārmaiņas, gan saglabājuši vēstures nemainīgo daļu.

Pēc svētku dalībnieku reģistrēšanās katrs bija aicināts izstaigāt skolas ēkas un iegriezties ikvienā klasē, lai pēc gadiem skatītu sen pazīstamo un no jauna ieraugāmo katrā telpā. Vairākkārt izskanēja atziņa, ka skola ir kļuvusi gaišāka, mūsdienīgāka. Plaša izstāde bija veltīta tiem vēstures materiāliem, kas glabājas skolas muzejā. To galvenokārt veidoja skolas un klašu hronikas un grāmatas, diplomu albumi. Izstādes telpā vēl pēc pusnakts kavējās interesenti un skanēja līksmi izsaucieni, ieraugot savu vārdu vai sevi tālāku vai tuvāku skolas gadu notikumu aprakstos vai fotogrāfijās. Blakus šīs izstādes telpai tāpat visu pasākumu laiku uz ekrāna bija skatāma slaidrāde ar divu iepriekšējo salidojumu fotobildēm. Te varēja piesēst un kavēties atmiņās kā jau visu šo vakaru.

Ģatavojoties svētkiem un veidojot to norisi, bija iecere iespējami vairāk atklāt skolas absolventu talantus un varējumu tagad. Vispirms tas jau bija ieraugāms izstādēs. Divās telpās varēja iepazīties ar 1975. gada absolventa Agra Sāra, tagad māksliniķa un Kusas pamatskolas direktora, gleznām. Kāpņu telpā nevarēja nepamanīt krāsainas sienas zīmējumus, kuriem skices veidoja 2010. gada absolvente Laura Ščedrova. Savukārt gaitējos un zālē foto aicināja ieskatīties skolas stāsta turpinājumā, ko veido šodienas skolēni un kas atspoguļo jaunākā mācību gada notikumus skolā. 2. stāvā bija skatāmi 1999. gada beidzējas Ingas Sudāres fotomirkļi.

Aicinājām ciemiņus iegriezties Sarkaņu bibliotēkā vairāku iemeslu dēļ. Pirmkārt,

mūsdienīgi un gaumīgi iekārtotās telpas vēsturiski ir Sarkaņu bērnu skološanās vieta toreizējā pagasta mājā vēl pirms atsevišķo skolas ēku uzcelšanas tālajā 1903. gadā. Otrkārt, bibliotēkas prasmīga vadītāja ir 1973. gada absolvente Irēna Bačuka. Treškārt, tieši šovasar bibliotēkā skatāmas bijušās skolnieces, bet tagad Madonas mūzikas skolas pedagoģes Ingrīdas Gailītes un viņas tēva gleznas un zīmējumi izstādē „Pēctecības spēks”. Bibliotekāre pēc pasākuma izteica gandarījumu par nācēju interesi un dzīvajām sarunām par to, kas un kā te bijis agrāk. Vienlaicīgi te satikušies pat četrus paaudžu apmeklētāji, bet vienam otram tā bijusi patīkama pirmā ciemošanās Sarkaņu bibliotēkā.

Vēlējumu skolai piecdesmito gadu absolventu vārdā teic Ērika Ozola.

Koncertā skan Ingrīdas Gailītes komponētās dziesmas.

Pie skolas simtgadu zīmes bijušās skolnieces Alma, Maija, Anīta, Ņina.

Bijušie skolēni sveic savu skolas gadu direktoru Jāni Hiršu.

1979. gada izlaiduma klase.

Ilzei, Arnim, Līgai un citiem 1998. gada beidzējiem laiks aizrit sarunās klasē.

Kristīne ar meitiņu Līnu un Eviju.

Skolotāja Vāvere ar saviem audzināmajiem Valdi, Antru un Ketiju.

Daudz jauku emociju, pāršķirstot skolas gadu hronikas, absolventiem Artūram, Ritai, Normundam, Jānim, Guntim.

Absolventi Jolanta, Rīta, Dace, Inese, Roberts kopā ar audzinātājiem trīsdesmit gadus pēc izlaiduma.

Lepnums, ka ar skolas absolventu vārdiem saistīta bija arī svētku svinīgā daļa, kuras sākumā un nobeidumā Sarkaņu pagasta

skolentes Ingrīdas Gailītes komponētās un kopā ar mūzikas skolas kolēģiem izpildītās dziesmas, kas bija izvēlētas no vairākiem

cikliem – dziesmām ar dažādu dzejnieku vārdiem –, kam Ingrīda ir mūzikas autore. Protams, koncerta daļas vadītāji arī mūsējie – Ineta Simtniece un Andris Trečāks. Paldies visiem, visiem, kas piedalījās svētku skanīgās daļas norisē!

Salidojuma nozīmīgākā daļa – satikšanās, atkalredzēšanās ar klases un skolas biedriem, ar skolotājiem. Kad pasākuma vadītāji Ineta un Andris uzrunāja skolas absolventus un aicināja piecelties vienā gadu desmitā beigušos, izrādījās, ka viscienījamākais laiks kopš skolas sola pagājis Ausmai Birutai Korulei (Vīksnai), kas skolu absolvējusi 1942. gadā un kas skatītājus pārsteidza ar savu sakāmo – no galvas runāto Aspazijas dzējoli „Dzimtene”. Laba vēlējumus skolai teica arī Ērika Ozola, Osvalds Miglons un citi absolventi, pārstāvēdami katrs savu desmitgadi skolas laika ritumā. Sirsnīgi sveicām mūsu cienījamos skolotājus, strādājošo kolēģu vārdiem sakot – mūsu „zelta fondu”, kas visu

Omulīgi skolas svētkos iejutušies gados cienījamākie absolventi.

savu darba mūžu vai labu daļu no tā veltījuši skolēnu izglītošanai Sarkaņos: bijušo direktoru Jāni Hiršu, skolotājus Jevgēņiju Vāveri, Zīnu Gailīti, Āriju Saulīti, Ainu Bērziņu.

Ieskatoties svētku dalībnieku reģistrācijas sarakstos, pamanāms, ka skaitliski vairāk salidojumā bijuši piecdesmitajos, septiņdesmitajos un deviņdesmitajos gados beigušo audzēkņu. Kā jau iepriekš, arī šajā salidojumā tikās vairāk nekā puse 1979. gada izlaiduma klases. Gandrīz trešā daļa klases (6 beidzēji), kam izlaiduma ziedi smaržoja 1998. gada vasarā, ciemojās klasē un atziņas par satikšanos ierakstīja skolas „apmeklējumu” grāmatā. Ilze Āboliņa pauž prieku par klasesbiedriem, kas 15 gadus pēc skolas beigšanas ieradušies uz salidojumu: ”Interesanti, daudz kas ir noticis, jauna pieredze, prieks par satikšanos.” Līga Jantone atzīst, ka jauki ir atkal saredzēties ar klasesbiedriem: „Daudz jauku iespaidu, interesanti uzzināt, kā kuram

klājas. Ļoti ceru, ka nākamajā salidojumā būsīm vēl vairāk.” Arnis Toks raksta: “Esmu priecīgs būt skolas salidojumā vēlreiz. Daudz kas ir mainījies pa šiem 10 gadiem. Studijas pabeigtas, iegūstot bakalaura un maģistra grādu.” Arī Gundegas Piņķes rakstītājā virmo prieks: “Ļoti liels paldies tiem, kas ieradās! Mēs esam forši! Arī pēc 10 gadiem atmiņas ir tikpat spilgtas kā pēc nedarbu padarīšanas.” Klasesbiedru vidū arī Sergejs Radionovs un Mārtiņš Lielups, kas ierakstus beidz ar domu: ”Mjā...atmiņas neviens nevar atņemt...”

Pēc skanīgās svētku ieskaņas sekoja fotografēšanās, vēl nesastapto kolēģu, skolas un klasesbiedru satikšana, skolas un izstāžu skatīšanās, un sarunas, sarunas... Skolas pagalmā skanēja mūzika, svētku dalībnieki dejoja. Uguntiņas, saliktas zālītē, gaisma skolas logos, ļaužu čalas vasaras nakts... satikšanās svētki. Šķiroties izskanēja doma, ka nākamreiz jātiekas ātrāk – pēc pieciem

„Kā skolas laikā!” iesaucas skolotāja Ināra, satiekot Jolantu un Diānu skolas gaitenī.

gadiem skolas piektajā salidojumā. Un kāpēc gan ne? Bet pa to laiku lai turpinās skolas stāsts, ko veidos tagadējie skolēni – nākamie absolventi!

Inese Sudāre

Zināšanas – liela bagātība

Tā par savu profesijas izvēli un dzīvi saka Sarkaņu pamatskolas absolvente Ausma Biruta Vīksne-Korule. Sirmā kundze uzmanību piesaistīja ne tikai ar to, ka vienīgā piecēlās kājās, pārstāvēt 40. gadu absolventus, bet galvenokārt ar skaņo un pārliecināto balsi visiem skandējot Aspazijas dzejoli „Dzīmtene”.

Bērnībā iegūtais rūdījums – pamats visai dzīvei

Par savu bērnību varu teikt – nebija viegli. Bija jāstrādā un līdztekus mācībām jāiemācās visi lauku darbi. Cita varianta nebija. Smagi strādāja vecāki un, tā kā biju vecākais bērns ģimenē, jau agri sāku darīt pieaugušo darbus. Viegli nebija arī turpmākajā dzīvē, bet viss, ko pratu, un zināšanas, kas man bija, ļoti noderēja, „Pļavnieku” mājas atstājot un sākot patstāvīgas dzīves gaitas. No agras bērnības atmiņā palikušas vairākas epizodes, bet spilgtāk atceros notikumus, kad no „Jukāniem” devāmies uz jauno mājvietu „Pļavniekos”, kur turpmāk ritēja mana, māsas un vecāku dzīve. Mājai apkārt simtgadīgu ozolu birze, kur dažu koku lapotnes klājās

pa pagalmu gan vienā, gan pretējā pusē. Pārsimts metru attālumā tek Libīte, bet mūsu zemes lielākā daļa ir Kujas upes krasts... Tā ļoti steidzas savā tecējumā uz Aivieksti! Ir divas ēkas: dzīvojamā un kūts. Pie viena no logiem – maza puķu dobe. Turpat tuvumā vēl nesen bija apstrādāts ap 500 kvadrātmetriem liels zemes gabaliņš. Viss pārējais kā aizaugusi pļava ar kārkļu puduriem un kūlu.

Sākam gandrīz no nekā, tika ielikts milzīgs darbs un tanī pašā laikā ģimene piedzīvoja kolektīvizācijas laiku – kolhozu dibināšanu, kad tas, ko ar pārcilvēcisku spēku izdevās uzcelt desmit gados, divās nedēļās ir sagrauts, izpostīts. Likvidēts visnežēlīgākajā veidā! Tāds liktenis bija vairumam latviešu ģimeņu.

Skolas laiks – zelta laiks

Atmiņas par skolas laiku Sarkaņu skolā ir vissiltākās, mājīguma un labestības gaisotnes papildītas. Pagājuši jau septiņi gadu desmiti, kopš aiz manis aizvērsas skolas durvis, bet laiks, kas tajā pavadīts, saglabājies spilgtā atmiņā. Bijām kā viena liela ģimene, kur saskāros ar milzīgu pretimnākšanu no

skolotājiem. Īpaši neuzsverot, viņi zināja, kādi mums kuram dzīves apstākļi, kāds attālumš no mājām mērojams līdz skolai. Katram atradās labs vārds, ko pateikt. Tas gan netraucēja viņiem būt stingriem un prasīgiem pret mums, skolēniem. Skolā sāku iet nedaudz vēlāk nekā dažs labs klasesbiedrs – 9 gadu vecumā. Par iemeslu tam 11 km lielais attālumš līdz skolai. Un vecāki tādu mazu knīpu vienkārši kādu lieku gadiņu paturēja mājās. Tas gan netraucēja mācību vielu apgūt un visu man uzticēto veikt ar lielu atbildības sajūtu. Vienlīdz labi padevās visi mācību priekšmeti. Tāpat kā liela daļa skolēnu arī es dzīvoju internātā. Šad tad pieskatīju direktora Dievkociņa dēlenu Uldi. Viņu mājās iemācījies klavierspēles pamatus, kas lieti noderēja tālākajās dzīves gaitās. Spilgtā atmiņā palikuši vieni Ziemassvētki skolā, kad man bija jāskaita dzejolītis. Ar acīm meklēju mammu, kura sēdēja skatītāju rindās. Biju nobijusies un dzejolīti piemirsu, labi, ka skolotāja piepalīdzēja.

Likumsakarīgs dzīves ceļa turpinājums
Kad 1942. gadā saņēmu apliecību par

7-gadīgās skolas beigšanu, tālāko dzīves ceļu noteica labās sekmes un skolotāju mudinājums: ir jāmācās tālāk! Ceļš viens – Skolotāju institūts! Iestāšanās Jelgavā bija nokavēta, bet bijušie skolotāji noskaidroja, ka uz Rēzekni vēl var paspēt. Uz turieni devāmies četri no Sarkanjiem – es, Lībore Antonija (dz. Circāne), Ziediņa Nellija (dz. Viksne) un Zaķis Jānis. Konkurss bija ļoti liels. Pieteikušies bija ap 800 studēt gribētāju, bet uzņēma tikai 80. Jānis neizturēja pirmo eksāmenu dziedāšanā. Mēs visas trīs sākām mācīties. Un arī turpmākajos gados mūsu ceļi izglītībā gāja kopā. Bija kara laiks. Kad bijām nomācījūšas divus gadus, Rēzekne tika sabombardēta, mācību process pārtrūka, un mēs atgriezāmies mājās.

Madonas vidusskolas direktora Stabulnieka mudinātas, 1944. gada rudenī turpinājām mācības vidusskolas 3. klasē, līdz 1945. gada janvārī nāca ziņa, ka Cēsīs tiek atvērta skolotāju institūts. Tikām pieņemtas, kaut gan mācības pirmajā gadā tika ieskaitītas formāli. Institūts tika atvērta bijušā Vācijas kara hospitāļa telpās, un meiteņu klātbūtnē, telpas tīrot un savedot kārtībā, ētisku apsvērumu dēļ nebija vēlama.

Kad Cēsīs sākās pēdējais studiju gads, nācās izvēlēties sev vēlamo fakultāti, kurā zināšanas konkrētā priekšmetā apgūt padziļināti. Man interesēja viss – dabaszinības, literatūra, arī matemātika. Galīgo izvēli izvēlēties matemātikas – fizikas novirzienu izšķīra tuva radnieka teiktais, kurš apgalvoja, ka $2 \times 2 = 4$ bija vakar, ir šodien un būs rīt. Viņa vārdos ieklausījies un savu izvēli nenozēloju.

Viss darba mūžs veltīts skolai

Pēc Cēsu skolotāju institūta beigšanas 1948. gadā līdz pat aiziešanai pensijā 1981. gadā 37 gadus esmu nostrādājusi skolā, no tiem 27 vadošā amatā. Kur sūtīja, tur arī devos, jo nekādus iebildumus vadībai tajā laikā izteikt nevarēja, bija liels risks pazaudēt darbu skolā uz visu mūžu. Vispirms darba gaitas sāku Gulbenes rajonā, drīz pēc tam tiku norīkota darbā uz Lubānu, kas bija visai izdevīgi, jo bija tuvāk dzimtajām mājām. Kā tagad atceros pirmo braucieni uz Lubānu. Pāri pļavām četros no rīta devos uz Lūzas staciju. Tajā laikā kursēja vilciens. Tagad šī dzelzceļa līnija jau ir vēsture, bet pieturvietu nosaukumus atceros – Lūza-Visagals- Meirāni- Jaunlubāna-Lubāna. Darbs Lubānā bija pirmā lielā darba dzīves skola man pašai. Vecākajās klasēs daži skolēni bija par mani gadus divus vecāki. Šeit saskāros

ar kolēģu atlaišanu, kas liedza strādāt skolotāja darbu uz mūžu. Iemesls – baznīcas apmeklējums kristītajos svētkos Latgalē. No Lubānas laika ar gandarījumu atceros, ka daudzi mani skolēni kļuva par ievērojamiem cilvēkiem, viņu profesijas izvēle saistījās tieši ar fiziku un matemātiku. Tā kā pašai studējot grāmatu nebija, visas zināšanas iegūtas, rakstot konspektus un praktiski risinot uzdevumus. Arī saviem audzēkņiem, pirmkārt, centos iemācīt loģisko domāšanu, jo tā noder ne tikai mācībās, bet visā dzīves laikā. Nebaidos apbalvot, ka tagad tas ir liels trūkums. Darba burtniecās daudz kas pateikts priekšā, apejot vajadzību skolēnam atbildi līdz galam izdomāt pašam.

Pēc 3 gadiem Lubānā tiku norīkota darbā par direktori Tīrzā, tad uz Cesvaines rajona izglītības nodaļu. Kad rajons likvidējās, man tika sameklēts darbs Siltāju pamatskolā, netālu no Jaungulbenes. Šinī skolā pavadīju 5 gadus. Tur bija jāsāk ar saimniecisko jautājumu risināšanu, jo tuvojās ziema, bet skolai nebija ne pagales malkas, nebija elektrības, arī ūdens bija tikai akā, kas atradās kādu gabaliņu no skolas. Bija grūti, bet galā tiku. No bērnības biju pieradusi pie darba un grūtībām.

Jauns dzīves pavērsiens man sākās, kad no tālās Krievzemes atgriezās tēva brālis. Kādu reizi ciemojoties pie manis Jaungulbenes pusē, viņš mudināja mani pamest šo lauku vidi un doties uz Pļaviņām, kur tēvocis pats strādāja. Uzrakstīju iesniegumu Pļaviņu rajona izpildkomitejai ar lūgumu man piešķirt zemes gabalu. Un man par brīnumu tas tika arī piešķirts. Visticamāk jau, ka onkulis piepalīdzēja. Drīz pēc tam atbrīvojās mācību pārziņa vieta Gostiņu pamatskolā, kas tajā laikā bija Pļaviņu rajona lielākā skola ar 200 audzēkņiem. Pamazām kopā ar vīru tukšā, neauglīgā vietā uzcelām vienkārsu māju un iekopām nelielu dārziņu. Tur dzīvoju arī pašlaik,

par spīti tam, ka pavasara plūdu laikā ūdens istabā ir pat 50 cm.

Kad Pļaviņās uzcēla jauno vidusskolu, apkārtējās mazās skolas tika likvidētas. Sāku strādāt tur. Skolotāju bija daudz, slodzes tika sadalītas nevienlīdzīgi, ar algu nevarēja iztikēt. Kāda nejausība „Čikāgas pieciņu” koncertā Madonā saveda kopā ar kolēģiem, kuri ātri vien man sameklēja darbu Sausnējas pamatskolā. Tā arī pēdējos četrus gadus līdz aiziešanai pensijā tur nostrādāju.

Pensijas gadi – ar krāsainiem dzīpariem piepildīti

Aizejot pensijā, sākumā bija tāds kā nepiepildīts tukšums. Jutos vēl pietiekami stipra savos 55 gados, lai sāktu veca cilvēka dzīvi, sēžot mājās un darot tikai mājas darbus. Radās iespēja turpat Sausnējas pusē pastrādāt lauku darbus. Tad kādā dienā satiku slaveno Lielvārdes jostas audēju Ainu Striķi, kas mudināja pievērsties aušanai. Šī nodarbe man nebija sveša. Aust iemācījies no savas mammas. Arī vecvecmammai stellēm, atvestām no dzimtajām „Pļavnieku” mājām, vieta Gostiņos, Pļaviņu pusē, atradās. Tā kā jebkuru darbu, ko esmu uzņēmusies, veicu rūpīgi, darbošanās audēju pulcīņā man sagādāja gan gandarījumu, gan panākumus. Savas aušanas prasmes nemitīgi pilnveidoju un 80. gadu otrajā pusē ieguvu Tautas daiļamata meistara nosaukumu. Cik šajos gados noausts, precīzi saskaitījusi neesmu, bet ap 3000 m būs. Arī pašlaik stellēs stāv audekls, piesēdšos un pabeigšu. Mācoties kādosursos Rīgā, bija jāizstrādā kursu nobeiguma darbs, jānoauz brunči. Ko gan citu labāku izvēlēties kā sava dzimtā Sarkanu pagasta brunčus! Pētīju muzejos, arhīvos, un darba rezultāts labs. Nemaz nezīnu, ko būtu sadarījusi pēc darba gaitu beigām skolā, ja neprastu aust. Gadu nasta liela, bet kā jaunībā, tā tagad pieturos pie principa: kā ir, tā jādzīvo. Un, lai kā arī būtu, manas zināšanas un prasmes ir mana bagātība, kuras neviens nevar atņemt.

Sarunājoties ar sirmo kundzi, nākas atzīt, cik daudz iekšēja spēka ir šinī cilvēkā. Cik zināšanu, pieredzes un dzīves gudrību ir viņā! Nodzīvots garš un notikumiem bagāts mūžs, kurā visticamāk citiem dots vairāk, nekā saņemts pretī. Un viņas līdzpaņemtie, pašas austie Sarkanu brunči bija gandrīz tādi paši, kādos greznojas mūsu deļotājas.

Kopā ar Ausmu Birutu Viksnī-Koruli Sarkanu pusē ciemojās arī viņas radnieki Lidija Kondra (dz. Trejakova) un Jānis Trejakovs, kuri arī ir Sarkanu skolas absolventi un palīdz Ausmas kundzei, kad tas nepieciešams. Arī viņiem par skolas laiku un dzīvi Sarkanos bija savas atmiņas.

Ausmas Birutas Viksnī-Korules dzīvesstāstā ieklausījās Valda K.

Autores foto un foto no personīgā arhīva

Svētku brīži Mēs starp tūkstošiem

Nu jau vēsturē ierakstīta priekpilna, piesātināta, iespaidiem bagāta Dziesmu un deju svētku nedēļa. Dalībniekiem – iespēja izvērtēt savu meistarību un radošumu, izturību un arī pacietību, bet lielākā Latvijas daļa varēja sekot līdzī brīnišķīgiem koncertiem, uzvedumiem, izdekorētiem tramvajiem un autobusiem, un visi kopā pārliecināties par mūsu tautas varēšanu būt lepnēm, ka piederam šai zemei. Arī tik ierasto negatīvo virsrakstu vietā šajās dienās medijos dominēja gaišās ziņas no Mežaparka, Daugavas stadiona, ielām un laukumiem.

Šogad svētku pasākumos kopumā piedalījušies 40 600 dalībnieku. No tiem – 671 Madonas novada pārstāvis. Varam lepoties ar trešo lielāko delegāciju, ar to, ka Haralda Medņa, Teodora Reitera un Roberta Zuikas novads godam nes latviešu dziesmas un dejas tikumu Latvijas mērogā. Svētku kulminācijā – lielajā gājienā no Latviešu biedrības nama un Brīvības pieminekļa – aiz Līgo, Deju svētku un XXV Vispārējo latviešu Dziesmu un XV Deju svētku karogiem gāja trīsdesmit Madonas novada kolektīvi, tostarp četri mūsējie – deju kolektīvi „Senči”, „Labākie gadi”, „Resgaļi” un jauktais vokālais ansamblis „Rondo”, kopā 72 dalībnieki no Sarkaņu pagasta. Kopā

Jauniešu deju kolektīvs „Resgaļi”.

1.rindā no kreisās: Simona Pomamarenko, Zane Jurevica, Līga Jurevica, Malvīne Stučka, Zane Ozoliņa, vadītāja Inga Pujate, Monta Šķēle, Klinta Galeja, Agija Pujate, Ance Simtņiece. 2.rindā no kreisās: Mārtiņš Stalbovs, Linards Veips, Armands Ūdris, Kārlis Kļaviņš, Jānis Puzāks, Jānis Kļaviņš, Artūrs Sprūds, Armands Avotiņš, Toms Galejs.

Senioru deju kolektīvs „Senči”.

1.rindā no kreisās: Dace Tihonova, Baiba Stafecka, Iveta Jirjēna, vadītāja Skaidra Dzene, Una Ozoliņa, Dace Rudusa, Laima Ņemceva Aija Zeltiņa. 2.rindā no kreisās: Gīta Dzene-Pomere, Daira Pleša, Mārtiņš Līcītis. 3.rindā no kreisās: Pēteris Podiņš, Jānis Riekstiņš, Dainis Pomers, Gunārs Tālzemis, Uldis Zviedris, Jānis Jirjens, Rolands Trizna, Vladimirs Ņemcevs. Fotografēšanās brīdī klāt nav Valentīna Riekstiņas, Mārtiņa Šulmaņa un Maigura Pleša.

ar Kalsnavas pagastu bijām skaitliski otrs viskuplāk pārstāvētais pagasts kolektīvu skaita ziņā. Atpaliekam tikai no novada pilsētas Madonas.

Deju kolektīvi „Resgaļi”, „Labākie gadi” un „Senči” bija to 600 visu paaudžu deju kolektīvu skaitā ar 14764 dejotājiem, kas deju lieluzveduma „Tēvu laipas” deju rakstos atklāja latviešu tautas vēstures pagrieziena un latviskās tradīcijas.

„Senčiem” slodze sanāca lielāka, jo viņi piedalījās senioru koru un deju kolektīvu koncertā “Zem treju loku varavīkšņu tilta”, kas 5. jūlijā notika Starptautiskajā izstāžu centrā Ķīpsalā, kopā pulcējot 36 labākos Latvijas senioru deju kolektīvus un 42 senioru korus, kopā 1300 dalībniekus.

Emocijas joprojām nav zudušas, tās sajūtas būt mazai daļiņai no tūkstošiem, kas ir uz laukuma, nav aprakstāmas! Tāda vienotības un kopības sajūta ir reizi piecos gados – Daugavas stadionā Dziesmu un deju svētkos. Koncertu laikā aizmirsās mēģinājumu grūtums, kad dienas izvērtās ļoti garas, īpaši pirmās trīs. Brokastis bija paredzētas jau 6.30, bet jāceļas vēl agrāk. Mēģinājumi beidzās 23.00, pēc tam ceļš līdz naktsmītnēm.

Nakts miers reti kad iestājas agrāk par diviem naktī. Arī milzīgais karstums nedēļas vidū darīja savu, tādēļ bija patīkami veldzēties ūdenī, ko piedāvāja ugunsdzēsēji. Bet tiem, kam dejošana ir vaļasprieks, – šis neērtības tāds nieks vien bija un koncertos aizmirsās pilnībā. Spilgtāk atmiņā palika emocijas, kas izjūtamās, tikai esot svētku dalībniekam, koncertos un mirklī, kad cauri Rīgai plūst tūkstoši, mirklī, kad caur savām emocijām iegūstam ne tikai vienotības izjūtu, bet arī enerģiju, saikni ar pagātnes pieredzi un arī spēku un iedvesmu raudzīties nākotnē.

Valdas K. teksts, foto no tautas nama arhīva

Madonas novada gājiena priekšgalā Mārtiņš Stalbovs.

Gājienam gatavi.

Vidējās paaudzes deju kolektīvs „Labākie gadi”.

1.rindā no kreisās: Juris Pauers, Andris Simtņieks, Normunds Ūdris, Mārtiņš Stīprais, Māris Madernieks, Dainis Kūriņš, Oskars Ūdris, Didzis Lācis, Nauris Bardauskis. 2.rindā no kreisās: Imanta Simtņiece, Irita Galeja, Inita Ūbele, Linda Stīprā, vadītāja Daiga Maderniece, Jolanta Kūriņa, Ilze Dzene, Valda Kļaviņa, Inga Pujate, Sandra Pulkstene. Neklātienē kopā ar kolektīvu bija Kristīne Ozola un Andris Pujats.

Vokālo ansambļu dziedāšanas maratons Vecrīgas ielās

Ar prieku un gandarījumu par ieguldīto darbu saņēmām ziņu, ka Sarkaņu pagasta tautas nama „Kalnagravas” vokālais ansamblis „Rondo” tiek uzaicināts uz Latvijas vokālo ansambļu dziedāšanas maratona Vecrīgas ielās Dziesmu un deju svētku dienās, 6.jūlijā. Kaut kas tāds tika organizēts pirmo reizi, tādēļ arī neliels satraukums un neziņa, kā būs.

Izbraucām uz Rīgu jau plkst. 5.00 no rīta, lai laikus ierastos norunātajā vietā un laikā.

Ierodoties visiem ansambļiem norunātajā satikšanās vietā, likās, ka viss var izvērsties diezgan lielā haosā, jo solītie brīvprātīgie, kuriem bija mūs jāpavada no vienas koncertēšanas vietas uz citu, nebija ieradušies. Saucot pa grupiņām, konstatējām, ka esam vienīgie no mūsu trijotnes. Atraktīvais un izdomas bagātais A. Sējāns aicināja no katras dziedātāju grupas brīvprātīgos uz ātru pastaigu (drīzāk gan tas izvērtās par skrējieni) pa Vecrīgu, lai iepazītu vietas, kur jāuzstājas. Dace ar Andri devās ašā skrējienā pa Vecrīgas bruģi, pēc tam bija nepieciešams atgūties Pelmeņos, kur mēs viņus gaidījām, lai pēc tam varētu atkārtot šo apli, tikai šoreiz ar dziedāšanu.

Visi 36 ansambļi tika sadalīti 3 ansambļu grupiņās, lai turpmāko dienas daļu pavadītu, kopīgi muzicējot, sniedzot pusstundu garus koncertiņus Vecrīgas pagalmiņos, ielu krustojumos, tūristu vairāk iecienītās, pavisam

12, vietās. „Rondo” uzstājās 5 vietās.

Savu uzstāšanos sākām Konventa sētā, kur sapazināmies ar Ikšķiles sieviešu vokālo ansambli „Nona” un VEF Kultūras pils vīru vokālo ansambli. Laikam jau šaurības, taustīšanās un iepazīšanās dēļ šī uzstāšanās likās, ka bija visstīvākā un tai nesevoja kopīga dziesma ar dančiem. Bet tālāk katra nākamā reize bija jautrāka un atraktīvāka, pat ar jaunā pāra apdziedāšanu, kur iniciatīvu savās rokās ņēma VEF vīri ar savu jautro dziesmu vārdu teicēju.

Pārejot no vienas vietas uz nākamo, mums tika dota pusstunda laika. Mūsu ģitārists Juris Nikolovskis ir nenogurdināms muzicētājs, tādēļ šie pārgājieni bija dziesmoti. Saņēmām daudz pozitīvu emociju no smaidīgiem pretimnācējiem. Dziedot dziesmu „Sapņu bites”, atskanēja aplausi no dziesmas autora I. Žinduļa.

Trešajā uzstāšanās vietā pie Jēkaba kazarmām tikām filmēti ziņu reportāžai TV. Dace un Ivanda sniedza intervijas. Pēc sižeta parādīšanas TV saņēmām daudz zvanus no radiem un draugiem. Jēkaba kazarmas bija skanīga un ar klausītājiem bagāta vieta.

Pārgājienos pa Vecrīgas bruģi brīžiem gribējās novilkat apavus, lai atpūtinātu kājas. Dažām ansambļa dalībniecēm būs jāpērk jaunas kurpes, jo mūdienu apavi nav domāti pastaigai pa bruģi.

Bet tas nemazināja prieku un gandarījumu par kopīgi pavadīto dziesmoto dienu. Patīkami bija atzīt, ka, lai arī klausītāji steidzās savās ikdienas gaitās, izdzirdot dziesmu, apstājās, klausījās, dziedāja līdz zināmākām dziesmām un iesaistījās kopdancī.

Pēc dziesmu maratona bijām fiziski noguruši, bet emocionāli piepildīti. Atgriežoties skolā, visi steidzīgi sakārtojām matračus, lai mirkli atgūtos un vēlāk vakarā varētu doties vērot Dziesmu un deju svētku notikumus. Doma laukumā lielajā ekrānā skatījāmies Deju svētku koncertu, nelielu brītiņu paklausījāmies kokļu koncertu, kas bija ļoti jauks, bet baznīcas telpas bija daudz par mazām plašajam interesentu pulkam.

Svētdienas rītā devāmies svētku gājienā, pirmo reizi nesot savu ansambļa vimpeli ar uzrakstu RONDO. Vēlāk apmeklējām Tautas mākslas izstādi un noklausījāmies Dzelzavas „Varianta” koncertu. Vakarā braucām uz Mežaparka Lielo estrādi klausīties noslēguma koncertu. Kopā būšanas prieks tika izjauts. Katrā ziņā šobrīd domāju, ka uz nākamajiem svētkiem jāmeģina iegādāties noslēguma koncerta biļeti, lai koncertu varētu labāk un ērtāk baudīt.

Koncertbrigāde: „Rondo”, „Nona” (Ikšķile) un VEF Kultūras pils vīru vokālais ansamblis (Rīga).

„Rondo” pieskandina Vecrīgu. No kreisās: vadītāja Dace Kalniņa, Ivanda Krīgerte, Undīne Krīgerte, Juris Hasjanovs, Didzis Akmentiņš, Andris Trečaks, Sarmīte Zīle, Daira Drozdova, Varenīte Vīgante, Elīna Ciunele, Juris Nikolovskis.

Mūsu nelielais kolektīvs brīnišķīgi pavadīja šīs divas dienas Rīgā. Jūtāmies gan pastrādājuši, gan atpūtušies. Vienīgi varbūt atvainošanās šoferītim, kuram nedaudz patraucējām naktī gulēt.

Uz tikšanos pēc pieciem gadiem atkal Rīgā!

Daira Drozdova,
foto no ansambļa arhīva

Ceļojumi

Nu jau par tradīciju kļuvušai pagasta pensionāru ekskursijai vasaras nogalē interesenti pulcējās 21. augusta rīta stundā, lai dotos apskatīt līdz šim vēl neiepazītas vietas Latvijā. Ekskursijas maršruts: Līvānu stikla fabrikas muzejs – Daugavpils – Aglona un z/s „Ošu māja”.

Ceļa posmā Bikšēre – Madona visas sēdvietas pamazām aizpildās, un ceļojums varēja sākties. Pirmais apskates objekts – Latgales amatniecības un mākslas centrs Līvānos – brīnišķīgā dabas stūrīti, pašā likteņupes Daugavas krastā. Ēkā mājvietu atradis arī nu jau par vēsturi kļuvušais, pirms daudziem gadiem tik atpazīstamais un slavenais Līvānu stikla fabrikas muzejs. Tiekam laipni sagaidīti, un iepazīšanās ar muzeja vēsturi un ekspozīciju var sākties.

Muzejs iepazīstina interesentus ar fabrikas vēsturi un stikla izstrādājumu ražotni, sākot ar 1887. gadu. Tiek dota unikāla iespēja vienkopus aplūkot stikla fabrikā ražotus apmēram 3000 stikla mākslas darbus, kas tapuši vairāk nekā 100 gadu garumā.

Kā pastāstīja muzeja gide, pirmo reizi Līvenhofas (Līvānu) stikla fabrikas vārds dokumentos minēts 1887. gadā kā Dinaburgas tirgotāja Jūliusa Fogesa īpašums. Veicot izpētes darbus, Fogess ieguva informāciju, ka Līvenhofā ir labvēlīgi ekonomiskie, ražošanas un izejvielu ieguves nosacījumi stikla ražošanai – kvarca smiltis Grīvas mežā, dolomīts Dubnas upē un Rīgas – Orlas dzelzceļa tuvums. Par spīti labvēlīgajām dabas resursu izmantošanas iespējām, ražotne darbojās ar zaudējumiem un 1903. gadā bankrotēja.

Vēlākajos gados mainās īpašnieki un fabrikas nosaukumi, bet specializācija paliek.

1912. gadā stikla fabrikā strādāja jau 513 strādnieki. Tomēr 1915. gadā kara darbības rezultātā fabrika tika nopostīta. Fabrika savu darbu atsāka tikai 1922. gadā, kad nodibinās akciju sabiedrība „Latvijas stikls”, kuras pārvalde atradās Rīgā. Tiek atjaunota stikla izstrādājumu ražošana, bet tā pastāvēja neilgi. 1934. gadā akciju sabiedrība bankrotēja. Fabrikas ēkas un iekārtas tika izpārdotas. Beidzoties 2. pasaules karam, 1944. gadā Līvānos sapulcējās stikla pūtēju grupa ar vēlmi atsākt stikla ražošanu. Nodibinājās stikla pūtēju artelis, kurā strādāja 10 cilvēki. 1953. gadā tika veikta galvenā ražošanas korpusa rekonstrukcija. Šinī laikā sākās stikla fabrikas uzplaukums.

Tajā laikā stikla fabrikai piederēja divi cehi un tā ražoja pārtikai un tehniskajām vajadzībām pudeles, stikla traukus, lampu un laternu stiklus, vilcienu un tramvaju vagonu gaismas ķermeņus – plafonus, OP-5 glāzes ugunsdzēsējajiem aparātiem, krēma burkas, sifonus, antibiotiķu flakonus, pudeles „Urodāns” un taras kastes.

Iespaidiem bagāta diena

1961. gadā tika uzcelts jauns cehs, kurā darbojās stikla ražošanas automāti, kas gadā saražoja vairākus miljonus pudeļu, glāžu un citu izstrādājumu. No jauna uzcelta materiālu un gatavās produkcijas noliktava, mehāniskā darbnīca, ēdnīca, sporta zāle, bērnu darzns, katlu māja, smēde, vairākas daudzstāvu dzīvojamās ēkas.

70. un 80. gadi Līvānu stikla fabrikai bija uzplaukuma un stabilas augšupejas laiks. 1970. gadā darbu uzsāka pirmā stikla māksliniece – Ludmila Safronova, līdz ar to tika izveidota mākslinieku nodaļa. Laika posmā no 1973. līdz 1987. gadam produkciju eksportēja uz Mongoliju, Somiju, Zviedriju, Holandi, Poliju, Lielbritāniju, Itāliju, Ungāriju, Kuveitu, Bulgāriju, Libānu, Dienvidslāviju, Vāciju, ASV un stikla vēsturisko dzimteni Ēģipti. 1974. gadā Līvānu stikla fabrikā sāka ražot termos kolbas. 1975. gadā tika uzbūvēta piecu sekciju krāsainā stikla kausējamā krāsns, kurā vienlaicīgi varēja kausēt piecu krāsu stiklu un ražot krāsainā stikla traukus. Tika izstrādāta jauna tehnoloģija krāsainā stikla ražošanai. Viens no ievērojamākajiem sasniegumiem Līvānu stikla fabrikas vēsturē bija bezkrāsainā kristāla trauku ražošanas apguve 1981. gadā. Līvānu kristāls pēc kvalitātes sasniedza tādu pašu līmeni kā pasaulē pazīstamais „Bohēmijas” čehu kristāls. 1986. gadā fabrika sāka apgūt optiskās šķiedras un gaismas vadu ražošanu. Šī produkcijas veida apgūšanas galvenais iniciators un entuziasts bija Daumants Pfafrods. 1991. gadā šis cehs atdalījās no fabrikas un kļuva par patstāvīgu uzņēmumu „Anda – Optec”. Līvānu stikla fabrikas ražošanas apjomi nemitīgi pieauga, par to liecināja ne tikai izstrādājumu pieprasījums un panākumi, bet arī strādnieku skaita pieaugums. 1971. gadā tie bija 556 cilvēki, bet 1980. gadā jau 1250 cilvēki.

Ar 90. gadu sākumu valsts uzņēmumi tika pārveidoti par akciju sabiedrībām. Atjaunojot Latvijas neatkarību, izejvielu piegāde tika pārtraukta, daudzus gadus pastāvējušais padomju tirgus sabruka, un Līvānu stikla fabrikas darbībā sākās strauja lejupslīde.

„Līvānu stikls” mēģināja piemēroties jaunajiem apstākļiem, taču trūka pieredzes darba organizācijā, un fabrika savu darbību uzsāka neveiksmīgi. 2001. gada oktobrī Vācijas kompānijas „Herner Glass” vadības pārstāvji parakstīja aktu par maksātspējīgās a/s „Līvānu stikls” pārņemšanu. Un kopš tā laika bankrotu piedzīvojušais Līvānu uzņēmums pārtapa par SIA „Lettglass”. Uzņēmums ražoja gaismas ķermeņus, akvārijus, vāzes, svečturus un izpildīja specpasūtījumus. Taču ražošana nenoritēja, kā bija plānots.

2008. gada jūnijā Preiļu rajona tiesa pieņēma lēmumu par SIA „Lettglass” maksātspēju, bet augustā kreditoru sapulcē

pieņēma lēmumu sākt uzņēmuma bankrota procedūru. Līdz uzņēmuma maksātspējas pasludināšanai no tā tika aizvestas visas vērtīgākās ražošanas iekārtas nezināmā virzienā. Izdevās nosargāt Līvānu stikla fabrikas muzeja kolekciju – iespaidīgu laikmeta liecību. Kā pastāstīja muzeja darbinieki, kādu laiku tā atradās pamestās un no ūdens un siltuma atslēgtajās fabrikas telpās, līdz novada domei izdevās atrast piemērotas telpas un kolekciju, kura tika iegādāta par 1 Ls, atkal nodot interesentu apskatei.

Latgales amatniecības un mākslas centrā vēl apskatījām ekspozīciju, kas stāsta par amatniecības vēsturi Latgalē, uzzinājām par Latvijā garākās jostas tapšanu, ielūkojāmies telpās, kur ikviens var piedalīties radošajās darbnīcās un iemācīties kādu amata prasmi.

Tālāk ekskursantu ceļš veda uz Daugavpili, kur mūs sagaidīja gids Jānis Kivriņš, par kura zināšanām, entuziasmu un par to, ko viņš dara, pārliecinājāmies ik uz soļa divu stundu garumā, kuras pavadījām Daugavpilī. Kā pastāstīja gids, viņš vairākus gadus apmeklēja Maskavas un Pēterburgas arhīvus, lai pētītu Daugavpils cietokšņa vēsturi.

Savu stāstījumu viņš sāka ar jautājumu, vai jūs zināt, kāpēc cietoksnis 1810. gadā sāka būvēt tieši šinī vietā. „Tāpēc, ka te jau bija baznīca, kas visos XIX gs. cietokšņos bija kā obligāts atribūts. Bija arī jezuītu kolēģija, noliktavas un citas būves, ceturtdaļa cietokšņa jau bija gatava,” stāstīja Jānis Kivriņš un turpināja, „viss cietoksnis būvēts no dolomīta akmeņiem, kuri ar kuģiem atvesti pāri jūrai no Sāmsalas Igaunijā. Vienīgi rodas jautājums, kādā veidā šos milzīgos akmens blukus varēja nogādāt no Rīgas, jo pa Daugavas strauti tas nav bijis iespējams, bet rati, piekrauti ar dolomīta plāksnēm, nelīdzenaļos ceļos varētu nogalināt gan zirgu, gan braucēju.”

Galvenais valnis, ņemot pa asi, ir 2,7 km garš, augstums – 9-10 m, biežums līdz 24 metriem, siena ir 5-5,5 metrus augsta, tās būvēšanā izmantota Cimļanskas java. Par kļūdu Jānis Kivriņš uzskata arī apgalvojumu, ka cietokšņa četri vārti nosaukti par godu cara Aleksandra dēliem. Patiesībā – viņa brāļiem. Ieejas vārti nosaukti par godu kņazam Mihailam, paši skaistākie un labāk saglabājušie ir Nikolaja vārti, bet Konstantīna vārtus daļēji nojauca padomju gados, kad te esot radusies ideja veidot raķešnieku skolu. Pat raķetes esot it kā atvestas, taču Maskavā amatpersonas ātri vien pārdomājušas.

Jānis Kivriņš uzskata, ka vislielākais cietokšņa noslēpums ir pazemes ejas, kas vēl nav izpētītas: „Es pats esmu laidies pazemē līdz astoņu metru dziļumam. Te ir ūdens notekas caurule, pa kuru droši 75 metru garumā varētu staigāt tūristi, tur viss no granīta, nav nevienas plaisiņas. Visa Eiropa brauktu un skatītos. Pilnīgi droši, tikai

lukturīši jāņem līdzī.”

Zem daudzām cietokšņa būvēm esot apbedījumi, taču, jautāts par spokošanos, Jānis Kivriņš noslēpumaini smaida un atzīst, ka pats neesot redzējis, taču esot stāstīts, ka miglainā laikā te pastaigājoties jaunava. Kā pastāstīja enerģiskais gids, cietokšņa atjaunošanas darbi vēl tikai sākuma stadijā, kaut gan paveikts ir daudz.

Klausoties sirmajā kungā, uzzinājām lietas, par kurām nav rakstīts vēstures grāmatās, un apbrīnojām viņa uzņēmību un darba spējas. Ir sajūta, ka cietokšņa teritorijā viņam zināms viss gan par ēkām, gan par cilvēkiem, kas šeit dzīvojuši.

Pavisam nesen cietokšņa teritorijā atvērta Marka Rotko mākslas centrs – daudzfunkcionāls laikmetīgās mākslas komplekss, kultūras un izglītības centrs artilērijas Arsenāla ēkā. Vienīgā vieta Austrumeiropā, kur tiks piedāvāta iespēja iepazīties ar pasaulslavenā mākslinieka abstraktā ekspresionisma pamatlicēja Marka Rotko oriģināldarbiem.

Izbraukuši no cietokšņa teritorijas, kopā ar gidu caur autobusa logu nedaudz ieskatāties pilsētā, vērojot ievērojamākās celtnes, kas veda par pilsētnieku dzīvi tagad un pirms daudziem gadu desmitiem.

Šķiroties Jānis Kivriņš visiem novēl vairāk smaidīt, domāt pozitīvi, apkārt saskatīt labas lietas un mazāk lietot zāles. Jo, kā viņš no savas pieredzes novērojis – visas slimības

Līvānu amatniecības centrā.

Daugavpils cietoksnī.

sākas no negatīvisma sevī.

Tālāk ekskursijas maršruts ved Aglonas virzienā. 2006. gadā tur jau bijām, bet pabraukt garām šai vietai nebūtu pareizi, jo, laikam ritot, klāt nākuši apskates vērti objekti.

Vispirms pietājam Karajkalnā, kur informācijas centrā tiek iepazīstināti ar tā izveides vēsturi un to, kā tas tiek paplašināts. Koka skulptūru komplekss Kristus karaļa kalns, kurā izvietotas skulptūras un iekopta teritorija, ir kādas ģimenes īpašums. Tā veidošanā un pilnveidošanā piedalās gan paši ģimenes locekļi, gan brīvprātīgie, kuri pļauj gan zāli, gan rūpējas par puķēm un dekoratīvajiem stādījumiem. Skulptūrdārzs veidots, attēlojot Bībeles stāstu sižetus. Sabiedrība šo vietu vērtē pretrunīgi. Vieni to uztver ar sajūsmu, citi turpretī klusē vai gluži otrādi – izturas noraidoši. Arī mūsu ceļotāju grupai visticamāk domas dalījās, bet redzētais katrā ziņā vienaldzīgu neatstāja nevienu.

Ekskursijas turpinājumā iegriežamies Aglonas bazilikā, kur pusstundu izmantojam brīvi katrs pēc savām sajūtām.

Tā kā vēl ir laiks, lai dotos uz nākamo plānoto ekskursijas objektu, Aglonā apmeklējam arī Kara muzeju. Tas īpaši interesē vīriešus. Muzeja kodols ir ieroči, kuru izmantoja 2. pasaules kara konfliktā. Ir apskatāmas arī karavīru formas, municija, sadzīves priekšmeti, lidmašīnu atlūzas utt. Sava prieka pēc ekspozīcijas īpašnieks Valdis Tumovs daudzus gadus meklējis, pētījis, pircis un mainījis lietas, kas tagad ir tikai baiss atgādinājums par tā laika notikumiem.

Ekspozīcijas veidotājs uzsver, ka viņam

Stikla pūtēju lomās iejūtušies Anatolijs, Jānis un Guntis.

visdārgākā un unikālākā ekspozīcijas daļa ir vienkopus saglabātās vēstules, ko piecu kara gadu garumā viens otram rakstījuši oberleitnants Augusts un viņa mīļotā Marta. Šo dialogu Valdis ir apņēmis iztulkot, tomēr jau tagad ir zināms, ka šis divu mīlošu cilvēku stāsts ir ar laimīgām beigām. Fonā var skatīt to laiku hroniku. Ekspedīcija nav politizēta, bet tajā ir vienāda attieksme pret abām karojošām pusēm. Šeit nav ne labo, ne sliktu, varbūt tāpēc tā ir viegli skatāma un patīk apmeklētājiem.

Pamazām ceļš ved mājup. Vēl tikai ieplānots iegriezties zemnieku saimniecībā „Ošu māja” pie Preiļiem, kurā saimnieki nodarbojas ar vīngliemežu audzēšanu.

Mājas pagalmā mūs sagaida atraktīvais saimnieks Ainis ar kundzi. Ātri pārvilcis tīru kreklu, kā jau ciemiņus gaidot pienākas, viņš sāk stāstījumu par saimniekošanas pirmsākumiem, par vīdi, kurā vīngliemeži aug un dzīvo. Saimnieks neslēpj arī informāciju par gliemežu lietošanu pārtikā, izejot visus pārstrādes ciklus. Interesantā stāstījuma nobeigumā sekoja degustācija, kurā saimnieki piedāvāja cienāties ar divu veidu salātiem, kuru viena no sastāvdaļām bija gliemeži. Lielākais vairums atzina, ka garšo ļoti labi un varētu pamēģināt pagatavot ko līdzīgu arī paši, jo tādi paši gliemeži mājā arī Biksēres parkā.

Atvadījušies no viesmīlīgajiem saimniekiem, iegādājušies kādu suvenīru, dodamies mājup. Vēl tikai, kā ierasts, gribas atrast kādu vietīņu, kur visiem kopā izkāpt no autobusa, notiesāt līdzpaņemto *groziņu* saturu un mazliet pakavēties atmiņās par dienas garumā redzēto. Brīnišķīga vieta šim nolūkam ir Dekšāru pagastā, kur atrodas „Latgaļu sātā”.

Piebraucot pie mājas, mūs sagaida saimniece Astrīda, kas šeit dzīvo un saimnieko, un strādā arī Dekšāru pamatskolā. „Latgaļu sātā” ir sadalīta divās daļās – senatnīgajā un laikmetīgajā. Vēsturiskajai pusei atvēlēts mājas, tā sauktais aukstais gals, kur nekad nav bijusi krāsns un nav arī tagad. Saimniece uzsver, ka šajā mājas daļā viss ir autentisks – sienas, griesti, grīda ar platajiem ozolkoka dēļiem. Šī lielā telpa ir īstena seno lietu krātuve, kur var aplūkot aužamās stellas, dažādus mūzikas instrumentus, senos darbarīkus. Izveidots vesels stends, kurā gluži kā muzeja ekspozīcijā redzamas seno latgaļu rotaslietas, kaujas ieroči, sadzīves priekšmeti.

Ievērojām arī, ka pie mājas lepni plīvo Latvijas karogs. Jautājām, vai šodien šajās mājās ir kādi svētki. Un saimniece atbilde skan pavisam vienkārši: ”Kad ierodas gaidīti viesi, tie vienmēr ir svētki.”

Arī ceļotājiem savā ziņā diena bija kā svētki, jo ne jau katru dienu iespējams izbaudīt atpūtu no ikdienas, pacienoties kādā interesantā vietā un pabūt kopā ar savējiem.

Kopā ar pensionāru grupu ceļoja arī **Valda Kļaviņa**, autore foto

Svētku brīži

Emocionālais gandarījums

6. jūnijā Sarkaņu pagasta bibliotēkā notika Ingrīdas un Pētera Gailīšu gleznu izstādes „Pēctecības spēks” atklāšanas pasākums. Iecere par tēva un meitas radošās darbības apkopošanu vienotā izstādē radās mana un Ingrīdas dialoga rezultātā. To, ka Ingrīdas radošā darbība ir daudzveidīga un daudzkrāsaina, ar kuru vērts iepazīstināt apkaimes ļaudis, sapratu aizvadītajā gadā, kopīgi organizējot pasākumu „Smejlapa Sarkaņos”.

Ingrīdas tēvu Pēteri Gailīti no savas bērnības atminos kā gleznotāju, vēlākos gados kā aktīvu sekotāju līdzī politiskajai dzīvei atjaunotajā Latvijā, par ko liecina viņa sacerētās rīmes. Pētera zīmējumu skices un politiķiem velītīte pantīņi apskatāmi bibliotēkā izveidotajā stendā.

Izstādes atklāšana neaprobežojās tikai ar gleznu apskati, to papildināja Ingrīdas komponētās dziesmas autoru un viņas darba kolēģu – Ineses Freijas (balss), Artura Kloppes (kontrabass) un Artūra Grandāna (sintezators) izpildījumā. Ingrīdas kādreizējās kolēģes no Lubānas laikiem, tagad Ērgļu vidusskolas latviešu valodas skolotājas Mārītes Breikšas lasījumā klausījāmies Ingrīdas īsstāstus un dzejojumus. Saistošs bija Ingrīdas stāstījums par pašas un tēva radošajiem momentiem.

Pasākumā tika atskaņotas piecas

dziesmas no dažādu gadu koncertprogrammām ar A. Puškina, K. Skujenieka, O. Skujas, A. Ķirškalnes un S. Radiņas dzeju.

Tēva un meitas gleznas tik atšķirīgas. Katram savas domas, vīzijas un kāds paliekošs nospiedums izjūtās, ko papildināja Ingrīdas komponētās dziesmas. Mūzika un dziedājums vārdos tik netverams, dzidrs un trīsuļojošs, ka pagaist realitātes sajūta. Ir tikai baudījums un telpa piepildās ar visus vienojošu enerģijas spēku.

Vienai no Ingrīdas gleznām apzināti nav pievienots nosaukums. Lai skatītāju provocētu atklāt savas izjūtas, apmeklētājiem piedāvāju darbam uzrakstīt savu nosaukuma versiju. No līdz šim uzrakstītajiem nosaukumiem Ingrīdu visvairāk priecēja divi: „Harmonija vējā” un „Dvēseles vieglums kā mākoņi debesīs”.

Sadarboties ar Ingrīdu ir viegli, jo pastāv garants teiktajam vārdam, darba kvalitāte un neatlaidība mērķa īstenošanā. Viņas personība pulcē ap sevi inteligentus cilvēkus. Mani priecēja tā pleca sajūta, saprašanās bez vārdiem, kāda valdīja mēģinājuma un pasākuma laikā starp Ingrīdu un viņas kolēģiem, lai radošā pēcpusdiena iz-

dotos, kā iecerēts. Arī klausītāji, daloties iespaidos pēc pasākuma, atzīmēja, ka bagātinājušies ne tikai no dzirdētā, bet arī no mūziķu sadarbības. Tas bija skaisti! Vēl daudzas dienas varēja veldzēties dvēseles pacēlumā un pateicībā šiem talantīgajiem cilvēkiem par gūto gaišumu tālākam ikdienas skrējienam. Varējām apstāties kaut kā skaista, dvēseliska – krāsas, skaņas un vārda – priekšā. Paldies Ingrīdai, ka ģimenē gūtās estētiskās vērtības viņa turpina nest tautā!

Pēc pasākuma A. Bieziņa muzeja vadītāja Ingrīda Pureniņa rosināja arī turpmāk pulcēties bibliotēkā uz intelektuālas vakarēšanas pēcpusdienām ar dziesmām un saturīgām sarunām. Manuprāt, jauka doma.

Izstādes „Pēctecības spēks” atklāšanas pasākumā piedalījās kupls apmeklētāju skaits. Jāteic, katru bibliotēkas organizēto pasākumu apmeklē atšķirīga publika. Šoreiz ieradās Ingrīdas un Pētera Gailīšu draugi, domubiedri, kolēģi, kaimiņi un pastāvīgie bibliotēkas aktivitāšu atbalstītāji. Jauki, ka arī pagasta pārvaldes darbinieki bija ieinteresēti baudīt pasākuma norisi. Kā gan citādi lai mēs iepazītu līdzcilvēku patiesās intereses, prasmes un talantus, ja ne vietējās aktivitātēs. Manuprāt, svarīgas ir sirds emocijas, kuras sniedzam cits citam. Uzdrīkstoties un ziedojot laiku, mēs kopīgi veidojam pagasta garīgo vidi, ierakstot lappusi pa lappusei sava novada vēsturē.

Irina Bačuka,
Sarkaņu pagasta bibliotēkas vadītāja

SKURSTENIS # 154

Sarkaņu pamatskola

2013. gada septembrī

Foto no skolas arhīva

Redaktores sleja

Ceru, ka vasaru jauki pavadītāt tāpat kā es! Gribētos jau, lai tā ir ilgāk, bet ir arī jāmācās. Abās skolās talkās vasarā esam cītīgi pastrādājuši.

24. augustā dažiem skolēniem bija iespēja doties uz Mežaparka Zaļo teātri Rīgā, kur norisinājās Draudzīgais festivāls, par ko tuvāka informācija būs „Skurstenī”.

Skolā šogad ir izmaiņas stundu sākumam – 8.30, vēl iespējamās izmaiņas. Tāpat kā iepriekš, skola šajā mācību gadā piedalās divās programmās – „Skolas piens” un „Skolas auglis”. Tāpat kā iepriekš, novads skolēniem apmaksā pusdienas. Darbu sāk skolēnu līdzpārvalde. Lai veicas mācībās!

Anna Teicāne 7. kl.

Starptautiska programma angļu valodas apguvei

Pagājušā mācību gada laikā mēs divi, es un Dairis Svārpstons, piedalījāmies programmā angļu valodas prasmju attīstīšanai (Anglo Linguist).

Lai iesaistītos tajā, bija jāiemaksā 20-30 latu dalības maksa. Programma notika visu mācību gadu. Tajā regulāri bija jāpilda dažādi uzdevumi saistīti ar lasīšanu, klausīšanos un gramatiku. Programma piedāvāja iegūt sertifikātu par valodas zināšanām, ja ir izpildīts pietiekami daudz uzdevumu.

Šajā programmā piedalījās aptuveni 3400 citu skolēnu no visas pasaules. Apsteidzot savus konkurentus, 8.klašu grupā man izdevās ierindoties otrajā vietā!

Es uzskatu, ka programma ir noderīga tiem, kuriem ir nedaudz brīva laika, naudas un kuri grib attīstīt savas angļu valodas zināšanas.

**Ričards
Vēveris**
9. klasē

Your global ranking is: #2

1	Ciocciu Ana Maria	8065
2	Ricards Veveris	8644
3	Ivaylo Plamenov Petkov	8277
4	Melissa Paola Zamudio Orozco	8273
5	Marina Gomez Morales	7770
6	Sofia	7758
7	Conina Garcia Cortes	7721
8	Lailany Karina Esquivel Garcia	7619
9	Olga Lydia Lopez Barraza	7270
10	Nabil Andrea Valdez Soto	7268
11	Kristiana	7267
12	Constancia Castillo Magaña	7172
13	Fanny Abigail Gonzalez Rojas	6986
14	Evija Kovtogo	6921
15	Andrea Calzada Martin	6771

Anglo
Linguist
Extending English Language Learning

SKURSTENIS

Ar svētku brīdi sākas mācības

Pirmajā skolas dienā, 2. septembrī, visi pulcējāmies skolas zālē. Ar zvaniņu un „devītajiem” pie rokas zālē ienāca pirmklasnieki. Visi kopā saņēmām daudz labu vēlējumu. Svētku brīdī direktore klātesošos iepazīstināja ar skolotājiem un skolas darbiniekiem. Bērni gāja ar skaistiem, krāsainiem ziediem apsveikt skolotājus.

Pēc pasākuma zālē gājām ārā, un bērni ar labām domām laida gaisā balonus. Tad klases devās pie skolas stenda līmēt iepriekš uzrakstītos skolēnu vārdus. Katrai klasei no tiem veidojās cita figūra. Mūsu darbošanās saucās „Mēs skolā”. Pēc tam skolēni devās klāsēs.

Kitija Anna Strazdiņa 6. kl.

Mācību gada ieskaņā skolas zālē pulcējāmies visi kopā. Fotografēja D. Akmentiņš.

3. klase sagatavojuši Dzejas dienu sveicienu bibliotēkai – pašsacerētu dzejoli. Fotografēja I. Sudāre.

3. klase prezentē savu veikumu un runā citus dzejoļus, uzburot Sarkaņu bibliotēkā dzejas brīdi. Fotografēja I. Bačuka.

Protams, saulespuķes vasaras dāsnajā saulē krietni vien pāraugušas mazos „stārķēnu”. Fotografēja M. Lukašuna.

2. klases skolēni sagatavojuši sēņu grāmatiņas. Fotografēja M. Lukašuna.

Viss notiek!

7. jūnijā Lielo Dziesmu un deju svētku gaisotnē Madonas pilsētas estrādē notika koncerts „Madonas dziesmu un deju svētki”. Koncerts pulcēja visus Madonas novada kolektīvus, kas piedalījās

svētkos Rīgā, kā arī pašdarbniekus no kaimiņu novadiem. Dalībnieku vidū bija Sarkaņu pagasta deju kolektīvi „Resgaļi”, „Labākie gadi” un „Senči”, savukārt jauktais vokālais ansamblis „Rondo” svētku ietvaros piedalījās ielu koncertos.

18. jūnijā pievakarē Madonas dzelzceļa stacijā, gaidot svētku ekspresi, valdīja pacilāta gaisotne. Košas krāsas un visu pieturu nosaukumi greznoja Dziesmu un deju svētku īpašā ekspresā sastāvu. Vilcienā atbrauca jauktais koris „Balsis” un tā mākslinieciskais vadītājs Ints Teterovskis, tautas deju kolektīvi „Gauja”, „Auda” un citi. Madonā viesus sagaidīja novada domes priekšsēdētājs Andrejs Ceļapīters, paužot prieku par saglabāto sliežu ceļu un iespēju svētkus atvest pavisam klāt.

Turpat uz perona notika neliels koncerts, kur kopā ar atbraukušajiem kolektīviem uzstājās Madonas novada kori, kurus diriģēja Jānis Sprancmanis, un mūsu pagasta deju kolektīvs „Labākie gadi”.

21. jūnijā Biksēres estrādē Līgo svētku koncertu „Tā dzīvojam” ieskandināja deju kolektīvs „Senči”, jauniešu deju kolektīva „Resgaļi” studijas meitenes un pagastā pazīstamie teatrālie personāži Burbekīša (Inga Bārbale) un Stīķenīte (Daina Vilciņa), kas skatītājus priecēja ar raitu dejas soli un interesantiem stāstiem iz dzīves. Zaļumballē visus priecēja grupa „Zelļi”.

30. jūnijā ar īpaši izveidotu karogu pacelšanu 420 Latvijas

vietās notika XXV Vispārējo latviešu dziesmu un XV deju svētku atklāšana. Svētku atklāšana novados bija simbolisks un vienojošs brīdis gan svētku dalībniekiem, kas dosies uz Rīgu, gan mājās palicējiem. Sarkaņu pagastā karogs tika pacelts Biksēres centrā un plīvoja līdz pat svētku pēdējai dienai, sagaidot mājās dalībniekus. Svētku atklāšanas pasākumus fotomirkļos tajā pašā vakarā varēja skatīt arī Latvijas televīzijā.

No 1. līdz 7. jūlijam pagasta amatiermākslas kolektīvi piedalījās XXV Dziesmu un XV Deju svētkos.

26. jūlijā Biksēres estrādē Annas dienas pasākumā interesentiem bija iespēja piedalīties radošajās darbnīcās, ko vadīja Sarkaņu rokdarbu pulciņa dalībnieces un Igaunijas dāmu kluba “Maadam” pārstāves. Estrādes teritorijā bija iespēja apskatīt Rēķu kalnā notikušā glezniecības plenērā “Laisma” tapušos darbus. Pasākuma turpinājumā, kurā saimnieču Annu lomās bija iejutušās Inga Bārbale (pašmāju Anna), Sarmīte Zīle (rīdziniece Anna) un

Žanna Pērkone (Latgales Annas meita), uz aizvadītajiem Deju svētkiem Rīgā atskatījās pagasta deju kolektīvi. Savukārt Igaunijas deju grupas pārstāves ne tikai pašas rādīja savu sniegumu, bet kopīgā dejā iesaistīja arī skatītājus. Pasākuma noslēgumā deju ritmos varēja griezties grupas „Ķirmji” mūzikas pavadījumā.

2. augustā Biksēres estrādē viesojās Vestienas amatierteātris „Aušas” ar Latvijā populārās kinofīlmas „Limuzīns Jāņu nakts krāsā” iestudējumu.

3. augustā vidējās paaudzes deju kolektīvs „Labākie gadi” piedalījās koncertā, kas notika Mārcienas 800 gades ietvaros.

17. augustā sporta un atpūtas bāzē „Smeceris sils”, Madonas pilsētas pārvaldniekam Guntim Ķeverim paceļot Latvijas Valsts karogu, svinīgi tika atklātas Madonas novada pašvaldību 4. sporta spēles. Dalībniekus, kuru kopskaits šogad tuvojās diviem simtiem, atklāšanas parādē ieveda sporta spēļu galvenais tiesnesis Gunārs Ikaunieks. Sporta spēļu dalībniekus uzrunāja Madonas novada

domes priekšsēdētāja vietnieks Agris Lungevičs. Pavisam sporta spēlēs šogad piedalījās 13 Madonas novada pašvaldības pagastu pārvalžu un novada domes administrācijas komandas. Sarkaņu pagasta komandai vislabāk veicās foto orientēšanās sacensībās, kur tika iegūta 1. vieta (Simona Ponamarenko, Klinta Galeja, Linards Veips un Mārtiņš Stalbovs), jautrības stafetē - 2. vieta. 3.

vieta vadītāju sacensībās ieguva Andris Simtņieks.

23. augusta vakarā Biksērē ceturto reizi norisinājās „Vienotības skrējieni”. Dalībnieku vidū šoreiz pulcējās ap 40 dažāda vecuma dalībnieku. Skrējiena dalībnieki veica savām spējām atbilstošāko distanci – Veselības taku, kuras kopgarums bija ap 700 m, 2 km garo komandu skrējieni vai 3,2 km distanci. Vislielākais dalībnieku skaits bija veselības skrējienā, kur dalībnieku vidū bija gan māmiņas ar mazuļiem, gados sirmākas kundzes, gan arī Sarkaņu pagasta pārvaldes vadītājs Andris Simtņieks, kas bija piedalījies arī iepriekšējos skrējienuos.

Skrējienā pa “Veselības taku”, ātrākās izrādījās Gerda Veismane, Anna Teičāne un Evija Madara Brune. 2km komandu skrējienu tika pieteiktas divas komandas. Uzvarēja jaunākās paaudzes komanda – Dāvis Palieks, Valters Matuļenko un Matīss Rubenis. 3,2km garajā distancē ātrākie bija Linards Veips, Jānis Kļaviņš un Kaspars Indāns.

Ikvienam dalībniekam tika pasniegta piederības zīme kā simbols tam, ka būs kopā un iedegta svecīte par Latviju. Prieks par lielo atbildības sajūtu, ar kādu lieli un mazi iededza un izvietoja svecītes. Un visi kopā no svecītēm izveidoja mūsu valsts kontūru.

13. septembrī amatierteātris „Piņģerots” ar dzejas uzvedumu „Mīlestības zīmē. Arī Jānis Grots” viesojās Vestienas bibliotēkā.

27. septembrī amatierteātris „Piņģerots” ar dzejas uzvedumu „Mīlestības zīmē. Arī Jānis Grots” viesojās Kocēnu novada Vaidavas kultūras un amatniecības centrā.

Valdas K. teksts, Valdas K. un Evas Ūbeles foto

Tas ir interesanti!

Aizvadīto vasaru atceroties

- Ar vidējo gaisa temperatūru kopumā Latvijā +14,4 °C, kas ir 3,6 grādus virs ilggadīgās vidējās normas, 2013. gada maijs kļuva par vissiltāko maija mēnesi Latvijas gaisa temperatūras novērojumu vēsturē.

- Ar vidējo gaisa temperatūru kopumā Latvijā +17,6 °C, kas ir 2,9 grādus virs ilggadīgās vidējās normas, 2013. gada jūnijs ir kļuvis par otro siltāko jūnija mēnesi Latvijas gaisa temperatūras novērojumu vēsturē un vissiltāko 21. gadsimtā. Vēl 0,5 grādus siltāks ir bijis 1999. gada jūnijs. Tāpat kā maijā, arī jūnijā siltāks par ilggadīgiem vidējiem rādītājiem bija gandrīz visu mēnesi.

- Jūlija vidējā gaisa temperatūra Latvijā bija +17,8 °C, kas ir 0,8 grādus virs ilggadīgās vidējās normas, tādējādi ierindojot to siltāko vasaras vidus mēnešu ilggadīgās datu rindas

trešā desmita vidusdaļā. Šī gadsimta jūlija mēneši lielākoties ir bijuši siltāki — 2013. gada jūlijs 21. gadsimtā ir piektais vēsākais.

- Augusta vidējā gaisa temperatūra Latvijā bija +17,1 °C, kas ir 0,9 grādus virs ilggadīgās vidējās normas, tādējādi ierindojot to siltāko vasaras noslēguma mēnešu ilggadīgās datu rindas trešā desmita sākumā. 2013. gada augusta, vasaras un visa 2013. gada viskarstākā diena bija 8. augusts. Ar diennakts vidējo gaisa temperatūru Latvijā +24,1 °C šis bija viskarstākais 8. augusts arī visā ilggadīgajā novērojumu periodā. Daudzās novērojumu stacijās šajā dienā tika uzstādīti jauni konkrētās dienas konkrētajā vietā maksimālo gaisa temperatūru rekordus.

Materiāls no interneta

Jaunumi bibliotēkās

Jums, skolotāj, paldies!

Klāt oktobris. Un klāt gadskārtējā Skolotāju diena. Mums katram noteikti ir savs mīļākais skolotājs, kuru atceramies no tāliem un ne tik tāliem skolas gadiem. Kāds no viņiem noteikti atmiņā palicis vairāk. Cits ar savu smaidu, cits ar vienkāršību, cits – ar stingrību. Bet viņi visi mums vēlējuši un mācījuši tikai labu. Paldies viņiem par to! Šī diena daudziem atmiņā palikusi ar to, ka pēdējās klases skolēni varēja iejusties skolotāju un paša direktora lomā. Citam tas patika, citam gluži pretēji – grūti bija savaldīt nepaklausīgos skolēnus. Bet cits varbūt tieši šīs dienas iespaidā izvēlējās savu nākamo profesiju. Ateroties skolas gadus un godinot Sarkaņu pamatskolas skolotājus, arī Biksēres bibliotēkā **no 2. līdz 18. oktobrim** būs skatāma tematiska literatūras izstāde „**Jums, skolotāj, paldies!**”, kura tiks izveidota no nozares literatūras mapēm.

Izstādes Biksēres bibliotēkā oktobrī un novembrī

Literatūras izstāde „ Vingro un esi formā ”	03.10.- 21.10.
Tematiska literatūras izstāde „ Jums, skolotāj, paldies ”	02.10.- 18.10.
Literatūras izstāde „ Rakstniekam Albertam Belam – 75 ”	01.10.- 18.10.
Kolekcionāra izstāde „ Nozīmītes ” dažādu gadu nozīmītes, vimpeli, žetoni...,	10.10.- 28.10.
Literatūras izstāde „ Rakstniecei, tulkotājai Elīnai Zālītei – 115 ”	14.10.- 31.10.
Floristikas izstāde „ Pārsteidzošas formas, mirdzošas krāsas, neparastas idejas ”, Sarkaņu p-skolas bērnu darinājumi	31.10.- 18.11.
Literatūras izstāde „ Dzejniekam Ojāram Vācietim – 80 ”	01.10.- 15.11.

Dīdzis Akmentiņš,

Madonas novada Sarkaņu pagasta
Biksēres bibliotēkas vadītājs

Pārdod garāžu Biksērē.
20. augustā pie 5. mājas nozaudētas
Wolkswagen atslēgas. T.26178435

Apsveikumi

Sveicam!

Klantu Zvirgzdiņu un Mareku Boiku ar dēliņa **Markusa** piedzimšanu
2013. gada 14. aprīlī
Zitu Krjukovu un Ivo Bondaru ar dēliņa **Mika** piedzimšanu
2013. gada 11. jūnijā
Sanitu Szulgu un Ivaru Eglīti ar meitiņas **Emīlijas** piedzimšanu
2013. gada 12. jūlijā
Ilzi Mateusi un Andri Tumiņu ar meitiņas **Montas** piedzimšanu
2013. gada 5. augustā
Sandru un Kristu Kubas ar meitiņas **Adeles** piedzimšanu
2013. gada 7. augustā
Diānu Jurčiku un Raiti Kukaru ar meitiņas **Elīnas** piedzimšanu
2013. gada 7. augustā

Sarkaņu pagasta bibliotēkā

no 25.09. līdz 30.10. apskatāma

Dzintras Viļevičas personālizstāde “Savam un citu priekam”

Izstādē autore apkopojusi fotogrāfijas, dekupāžas un floristikas darbus, radot priedīgā noskaņas un atmiņas par vasaru. Aicinām apskatīt izstādi!

Jauno darba sezonu uzsācis **rokdarbu pulciņš**. Nodarbības 2 reizes mēnesī. Gaidām jaunus interesentus!

Irēna, bibliotekāre, tālrunis 26210523

Svecīšu vakars *Sarkaņu kapos* 5. oktobrī plkst. 18:00

Sēru vēsts

*Akmens kalns nav sašķelams,
Debess jums nav atvāzams,
Zelta gaismu neieliet
Dvēselēs, kad saule riet.
/K. Krūza/*

Pa mūžības taku aizgājuši:

Juris Līcītis
(17.05.1942. – 02.06.2013.)

Aivars Andžāns
(18.04.1951. – 15.07.2013.)

*Prieku kā jūlija pļavu dvēselē paturēt,
Kā pēc ražena lietus pumpurot,
uzziedēt,
Vējā un debesīs zilās dziesmu iedziedāt,
Saules zaķim pie rokas ikdienu ierotāt!*

Sveicam jūlija, augusta un septembra jubilārus nozīmīgās dzīves jubilejās!

18 gadi

04.07. **Nora Vabule**
18.07. **Rolands Kalniņš**
30.08. **Sandris Menkovskis**
20.09. **Lāsma Dumerāne**
26.09. **Sindija Tipaine**
30.09. **Klīta Andžāne**

50 gadi

02.07. **Agris Pāvilaitis**
03.08. **Anita Šņucīte**
10.08. **Anita Kurmīte**
17.08. **Valērijs Šteins**
24.08. **Aija Kažoka**
31.08. **Māris Simtnieks**
01.09. **Anita Ragauša**
03.09. **Pēteris Tumiņš**
09.09. **Guntis Šahno**
10.09. **Dainis Siliņš**
20.09. **Daiga Akmentiņa**
30.09. **Ineta Simtniece**

55 gadi

15.07. **Līga Podoļeviča**
02.09. **Mirdza Akmentiņa**
29.09. **Iveta Jahimoviča**

60 gadi

06.07. **Antons Orups**
30.07. **Ilze Vārsberga**

65 gadi

30.08. **Astrīda Ūdre**
07.09. **Guntis Puzuks**

70 gadi

03.07. **Ivars Svārpstons**
20.07. **Daina Kalniņa**
02.08. **Ieva Stiprā**

04.08. **Irēna Finartija**
05.09. **Ēvalds Brenčevs**

19.09. **Maija Zemzare**

75 gadi

18.08. **Zigrīda Ukrija**

80 gadi

04.07. **Alise Baltuša**
05.07. **Stanislava Deguma**
11.08. **Anna Dambīte**
29.09. **Strauja Resele**

85 gadi

17.09. **Vera Vējone**

101 gads

05.08. **Anna Kargane**

SARKAŅU PAGASTA PĀRVALDES IZDEVUMS

Izdevējadrese: Sarkaņu pagasta pārvalde, Madonas novads.

Izdevuma redaktore Valda Kļaviņa, tel. 29424739, e-pasts: valda.kalnagravas@inbox.lv

Redkolēģija Inga Bārbale, Inese Sudāre, Andris Trečaks.

Iespiests SIA “Erante”, Madonā, Saieta lauk. 2.

Datorsalikums. Ofsetiespiedums.

Par rakstu saturu un faktu precizitāti atbild autors.